

จัดการภาษี แบบง่ายๆ

สำหรับ พ่อค้าแม่ค้า

Online และ Offline

ถ้าเข้าใจภาษี จะไม่กลัวการเสียภาษี และจะจ่ายภาษีน้อยกว่าที่คิด

สารบัญ

CHAPTER 1

วลีเด็ด	10
การวางแผนภาษี, การเลี่ยงภาษี, การหนีภาษี	13
อาชีพค้าขายเสียภาษีอะไรบ้าง	15
ผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย เสียภาษีอะไรบ้าง	17

PART 1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

CHAPTER 2

มาเข้าใจภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	23
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	25

CHAPTER 3

รู้จักประเภทของเงินได้พึงประเมิน	35
1. เงินได้ตามมาตรา 40(1) - การจ้างแรงงาน	38
2. เงินได้ตามมาตรา 40(2) - การจ้างทำของ	39
3. เงินได้ตามมาตรา 40(3) - ค่าสิทธิ	40
4. เงินได้ตามมาตรา 40(4) - เงินได้จากการลงทุน	40
5. เงินได้ตามมาตรา 40(5) - การให้ใช้ทรัพย์สิน	44
6. เงินได้ตามมาตรา 40(6) - ค่าวิชาชีพ	45
7. เงินได้ตามมาตรา 40(7) - การรับเหมา	46
8. เงินได้ตามมาตรา 40(8) - เงินได้อื่น ๆ นอกจากที่ระบุไว้ในประเภท 1 ถึง 7	46

CHAPTER 4

เงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษี	48
-------------------------------	----

CHAPTER 5

ค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาหักลดเงินได้ 57

เงินได้ตามมาตรา 40(1) และ 40(2) สามารถหัก	
ค่าใช้จ่ายได้เฉพาะแบบเหมาเท่านั้น	59
เงินได้ตามมาตรา 40(3) เลือกแบบใดแบบหนึ่งได้	59
เงินได้ตามมาตรา 40(4) ไม่สามารถหักค่าใช้จ่ายได้	60
เงินได้ตามมาตรา 40(5) 40(6) 40(7)	
เลือกแบบใดแบบหนึ่งได้	60
สำหรับเงินได้ตามมาตรา 40(8) จะแบ่งออกเป็น	62
การหักค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง และการทำ	
เอกสารประกอบ	68
บทสรุป การหักค่าใช้จ่ายแบบเหมา	
กับหักค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง	75

CHAPTER 6

ค่าลดหย่อน 76

ลดหย่อนส่วนตัวและครอบครัว	77
เบี้ยประกัน	79
การลงทุน-รวมทั้งหมดไม่เกิน 500,000 บาท	80
ค่าลดหย่อนอื่นๆ	81

CHAPTER 7

อัตรากาซี 82

CHAPTER 8

ชำระภาษี 84

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90	85
ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.94	
(ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปี)	86
กำหนดระยะเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษี	87

CHAPTER 9

คำนวณภาษี 89

การคิดภาษี กรณีเป็นพนักงานบริษัทและค้าขาย	
ออนไลน์ควบคู่กัน	91
การคิดภาษี กรณีค้าขายเพียงอย่างเดียว	95

PART 2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

CHAPTER 10

ภาษีเงินได้นิติบุคคล 101

หน่วยภาษี	103
ฐานภาษี	105
เมื่อไหร่ควรจัดเป็นนิติบุคคล	106

CHAPTER 11

กำไรสุทธิทางภาษี 108

รายได้จากกิจการ vs รายได้เนื่องจากกิจการ	111
รอบระยะเวลาบัญชี	112
คำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล	114
เงื่อนไขการคำนวณกำไรสุทธิทางภาษี	116
อัตราภาษี	142
วิธีการชำระภาษี	153
บทลงโทษทางภาษี	155

CHAPTER 12

รายได้ก่อนหักรายจ่าย 159

กิจการขนส่งระหว่างประเทศ	161
มูลนิธิหรือสมาคม	164
อัตราภาษี	165
การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี	166

CHAPTER 13

เงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย 167

หน่วยภาษี	168
อัตราภาษีและวิธีการจัดเก็บภาษี	169
ตัวอย่างการปรับใช้อนุสัญญา	
ภาษีซ้อนสำหรับเงินได้แต่ละประเภท	170
การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี	176

CHAPTER 14	การจำหน่ายกำไรออกนอกประเทศ	177
	หน่วยภาษี	178
	ฐานภาษี	178
	อัตราภาษีและวิธีการจัดเก็บภาษี	179
	การยื่นแบบแสดงรายการ	
	และชำระภาษี	179
	PART 3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	
CHAPTER 15	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	181
CHAPTER 16	หน่วยภาษี	183
	กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	185
	กิจการในปัจจุบันที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	
	ตามพระราชกฤษฎีกา	190
CHAPTER 17	ฐานภาษี	199
	การขายสินค้าหรือการให้บริการ	201
	การนำเข้า	203
	กรณีพิเศษ	204
CHAPTER 18	อัตราภาษี	207
	การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม	209
	ภาษีซื้อต้องห้าม	210
	การเฉลี่ยภาษีซื้อ	222
CHAPTER 19	การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	226
	ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	231
	การเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	232
	การย้ายสถานประกอบการ	233

การเปิดสถานประกอบการเพิ่มเติม	234
การปิดสถานประกอบการ	234
การยื่นคำขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.09)	235

CHAPTER 20

หน้าที่ของผู้ประกอบการจดทะเบียน 238

1. จัดทำรายงาน	240
2. ออกใบกำกับภาษี	244
3. ยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) ทุกเดือน	258

CHAPTER 21

ความรับผิดทางภาษี เมื่อปฏิบัติไม่ถูกต้อง 260

ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษี	262
ยื่นแบบแสดงรายการภาษี	
ไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง	263
การระงับข้อพิพาททางภาษี	264

PART 4 ส่งท้าย

CHAPTER 22

ประเด็นทางภาษีที่ควรรู้ 273

ภาษี E-Payment?	274
อิเล็กทรอนิกส์แพลตฟอร์มส่งข้อมูลให้สรรพากร	275
ภาษี E-Service	277
การจ่ายค่าบริการให้กับผู้ให้บริการในต่างประเทศ	278
การขอลดและของดเบี่ยงปรับภาษีมูลค่าเพิ่ม	279

CHAPTER 23

บทส่งท้าย E-filing ยื่นแบบภาษีออนไลน์ 287

อาชีพค้าขาย

ส่วนใหญ่แล้วจะเสียภาษี 2 แบบ

ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

รายได้เกิน 1,800,000 บาทต่อปี จะต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และจะต้องเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เพื่อนำส่งกรมสรรพากร

ผู้ประกอบการอาชีพค้าขาย เสียภาษีอะไรบ้าง

โดยปกติแล้วผู้ประกอบการอาชีพค้าขายจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางภาษี สำหรับภาษี 2 ประเภทหลัก ๆ ได้แก่ ภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีเงินได้

เมื่อมีเงินได้เกิดขึ้นและเงินได้นั้นถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดก็ต้องเสียภาษีเงินได้ โดยภาษีเงินได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยขึ้นอยู่กับลักษณะการประกอบธุรกิจ

1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จัดเก็บจากบุคคลธรรมดา ผู้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง ห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล

2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

จัดเก็บจากบริษัท ห้างหุ้นส่วนที่เป็นนิติบุคคล
มูลนิธิ และสมาคม

บุคคลธรรมดา

ข้อดี

ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการต่ำกว่า

มีความซับซ้อนในการจัดทำเอกสารน้อยกว่า

ไม่ต้องจัดทำงบการเงิน

สามารถเลือกหักค่าใช้จ่ายทางภาษีแบบเหมา หรือหักตามความเป็นจริงก็ได้ (สำหรับกิจการที่มี margin สูง หากเลือกหักค่าใช้จ่ายแบบเหมา 60% ก็จะได้เปรียบทางภาษี)

ข้อเสีย

ต้องรับผิดชอบในหนี้ของกิจการแบบไม่จำกัดจำนวน

ความน่าเชื่อถือน้อยกว่านิติบุคคล

นิติบุคคล

ข้อดี

สามารถจำกัดความรับผิดของกิจการได้ (กรณีบริษัท และหุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิด ในห้างหุ้นส่วนจำกัด)

มีความน่าเชื่อถือมากกว่า

ข้อเสีย

มีความยุ่งยากในการบริหารจัดการ และมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่า

ต้องจัดทำบัญชีการเงิน

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

จัดเก็บจากการขายสินค้าหรือการให้บริการ ภายในประเทศและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ โดยผู้ประกอบการที่มีรายได้จากการขายสินค้าหรือการให้บริการในประเทศตั้งแต่ 1,800,000 บาท ต่อปีขึ้นไป จะต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และจะต้องเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% ของราคาสินค้าหรือบริการ เพื่อนำส่งกรมสรรพากร

ข้อกฎหมายที่มักจะเข้าใจผิด

หลายคนอาจเคยได้ยินมาว่า เมื่อมีรายได้ถึง 1,800,000 บาทต่อปี จะต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง

ตามหลักการที่ถูกต้องคือ เมื่อมีรายได้ถึง 1,800,000 บาทต่อปี ผู้ประกอบการจะต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ภายใน 30 วัน จากวันที่มีรายได้เกินจำนวน 1,800,000 บาท ตามมาตรา 85/1 และมาตรา 81/1 แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 432 โดยที่การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มนั้น จะทำในนามบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้

ส่วนเรื่องการจดทะเบียนนิติบุคคลนั้น ไม่มีกฎหมายบังคับ ผู้ประกอบการมีสิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการเลือกรูปแบบองค์กรทางธุรกิจในการประกอบกิจการไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน

ภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา

หากคุณทำการค้าขายโดยที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็น
นิติบุคคล คุณจะเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

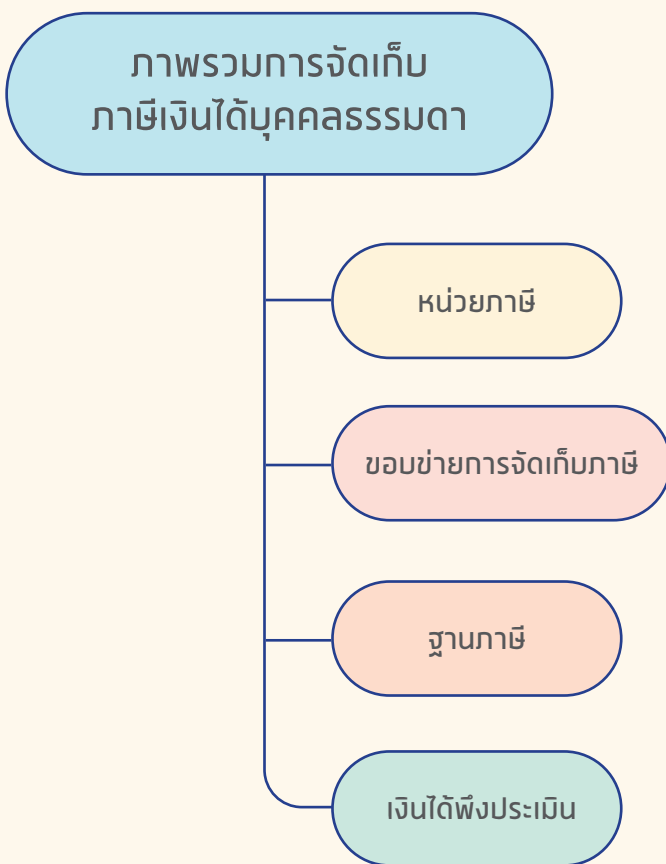
เงินได้พึงประเมินสุทธิ
มาจากเงินได้พึงประเมิน
หักด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน

X
อัตราภาษี

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลธรรมดา และหน่วยภาษีอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยคำนวณจากเงินได้พึงประเมินสุทธิ (เงินได้พึงประเมินหักด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน) คูณด้วยอัตราภาษี

ใครบ้างคือบุคคลธรรมดา ในทางภาษี (หน่วยภาษี)

บุคคลธรรมดา

ผู้ถึงแก่ความตาย
ระหว่างปีภาษี

กองมรดก
ที่ยังมิได้แบ่ง

ห้างหุ้นส่วนสามัญ
หรือคณะบุคคลที่มีใช้
นิติบุคคล

หน่วยภาษี

หน่วยภาษีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่

- 1 บุคคลธรรมดา
- 2 ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี
- 3 กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง
- 4 ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชนิดบุคคล

บุคคลธรรมดา

บุคคลธรรมดานั้น หมายถึง มนุษย์หรือคนทั่วไป ซึ่งมีสภาพบุคคล โดยเริ่มตั้งแต่เมื่อคลอดและอยู่รอดเป็นทารก และสิ้นสุดลงเมื่อตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 15

ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี

ในกรณีที่บุคคลธรรมดาซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี กฎหมายกำหนดให้ผู้จัดการมรดก หรือทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดก เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติแทน ในการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี โดยจะต้องรวมเงินได้พึงประเมินของผู้ตายและของกองมรดกที่ได้รับ ตลอดปีภาษีที่ผู้นั้นถึงแก่ความตายมาเป็นยอดเงินได้พึงประเมินที่จะต้องยื่นทั้งหมด

กองมรดกที่ยังมีได้แบ่ง

ในปีหลังจากที่ผู้เสียภาษีถึงแก่ความตาย หากกองมรดกมีเงินได้ ก็จะต้องนำมาเสียภาษีในฐานะกองมรดกที่ยังมีได้แบ่ง โดยกฎหมายกำหนดให้ผู้จัดการมรดก หรือทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดก เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติแทน โดยปกติแล้วเงินได้ของกองมรดกที่ยังมีได้แบ่งจะมีลักษณะเป็น passive income เช่น เงินได้ตามมาตรา 40(4) และ 40(5)

ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล

ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่ใช่นิติบุคคลคือ การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันทำกิจการด้วยวัตถุประสงค์ที่จะแบ่งปันกำไรที่ได้จากกิจการนั้น ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่ใช่นิติบุคคลนั้นไม่ได้มีสถานะ บุคคลแยกต่างหากในทางกฎหมาย แต่ในทางภาษีนั้นกฎหมายกำหนดให้เป็นหน่วยภาษี

ส่วนคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคลนั้น เป็นกรณีที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปกระทำการร่วมกัน แต่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการแบ่งปันกำไรที่เกิดขึ้นจากกิจการที่ทำ

ใช้เงื่อนไขอะไรบ้างในการเก็บภาษี (ขอย่อยการจัดเก็บภาษี)

ถ้าหากว่าคุณ

- 1 ทำงานในประเทศไทย
 - 2 กิจการที่อยู่ในประเทศไทย
 - 3 รับเงินจากนายจ้างที่อยู่ในประเทศไทย
 - 4 รายได้ที่เกิดจากทรัพย์สินในประเทศไทย
- คุณมีหน้าที่ต้องเสียภาษีจากเงินได้เหล่านี้ (ทางภาษีคือหลักแหล่งเงินได้)

แม้ว่าจะอยู่ต่างประเทศ (ทางภาษีคือ ถิ่นที่อยู่อาศัย)

- 1 ทำงานในต่างประเทศ
 - 2 หรือประกอบกิจการในต่างประเทศ
 - 3 เงินที่ได้จากทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ
- หากนำเงินกลับเข้ามาในประเทศไทย ก็ต้องเสียภาษีในประเทศไทย

ค้าขายให้ต่างชาติ รับเงินผ่าน
Western Union, PayPal ต้องเสียภาษี

ขอบข่ายการจัดเก็บภาษี

ประเทศไทยจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยพิจารณาจากหลักแหล่งเงินได้ และหลักถิ่นที่อยู่ โดยกำหนดไว้ในมาตรา 41 แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้

หลักแหล่งเงินได้

ผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เนื่องจาก

- 1 หน้าที่งานในประเทศไทย
- 2 กิจกรรมที่ทำในประเทศไทย
- 3 เนื่องจากกิจการของนายจ้างในประเทศไทย
- 4 เนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย ต้องเสียภาษีในประเทศไทย
ไม่ว่าเงินได้นั้นจะจ่ายในหรือนอกประเทศ

หลักถิ่นที่อยู่

ผู้ที่อยู่ในประเทศไทยมีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 ในปีภาษีที่ล่วงมาแล้ว เนื่องจาก

- 1 หน้าที่งานในต่างประเทศ
- 2 หรือกิจการที่ทำในต่างประเทศ
- 3 เนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ ต้องเสียภาษีในประเทศไทย เมื่อนำเงินได้พึงประเมินนั้นเข้ามาในประเทศไทย

โดยที่กฎหมายได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับสถานะการเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในทางภาษีในประเทศไทยไว้ว่า **“ผู้ใดอยู่ในประเทศไทยชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะ รวมเวลาทั้งหมดถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีใด ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย”**

หมายเหตุ : ในช่วงก่อนปี 2567 มีการวางแผนทางการตีความไว้ว่า เงินได้ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศจะต้องเสียภาษีในประเทศไทย ก็ต่อเมื่อได้นำเงินได้พึงประเมินนั้นกลับเข้ามาในประเทศไทยในปีภาษีเดียวกันกับที่เงินได้เกิดขึ้น ซึ่งนำเงินเข้ามาในประเทศไทยคนละปีกับที่เงินได้เกิดขึ้นก็ไม่ต้องเสียภาษีในประเทศไทย

แต่ในปี 2566 มีคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.161/2566 กำหนดว่า หากมีการนำเงินได้ในต่างประเทศที่เกิดขึ้นหลัง 1 มกราคม 2567 เข้ามาในประเทศไทย ก็จะต้องเสียภาษีในประเทศไทย ไม่ว่าจะนำเงินเข้ามาในปีใด

แต่อย่างไรก็ตาม นักกฎหมายและนักวิชาการหลาย ๆ ฝ่าย ได้ตั้งข้อกังขาเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.161/2566 เนื่องจากคำสั่งกรมสรรพากรประเภท ป. ไม่มีสถานะเป็นกฎหมาย หากแต่เป็นเพียงคำสั่งทั่วไปเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติทางภาษี ซึ่งโดยปกติแล้วจะเป็นการอธิบายรายละเอียด หรือแนวทางการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย

ดังนั้นการใช้คำสั่งประเภท ป. เปลี่ยนแปลงแนวทางการบังคับใช้บทบัญญัติของประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีศักดิ์เทียบเท่าพระราชบัญญัติ จึงก่อให้เกิดข้อกังขาดังกล่าว

ถึงแม้ว่าการอุดช่องว่างทางกฎหมายจะเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อความเสมอภาคและความยุติธรรมในการจัดเก็บภาษี แต่กระบวนการอุดช่องว่างทางกฎหมายก็เกินไปตามกฎหมายด้วย นักวิชาการหลาย ๆ ฝ่ายเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงแนวทางการบังคับใช้บทบัญญัติของประมวลรัษฎากร ควรทำเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรจะเหมาะสมกว่า